

Huvudman

Sundsvalls kommun
skolan@sundsvall.se

Beslut

Datum 2026-10-23

Dnr SI 2025:12498

Sida 1 (7)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Lucksta skola, årskurs 4–6 i Sundsvalls kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 27 mars 2026.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Sundsvalls kommun en anmärkning avseende beslut om anpassad studiegång. Sundsvalls kommun ska senast **måndag den 14 december 2026** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser extra anpassningar, ordningsstörande beteende och kränkande behandling.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (SI 2025:12498) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har under hösten 2025 genomfört en tillsyn av Lucksta skola årskurs 4–6 i Sundsvalls kommun. Efter genomförd utredning beslutade Skolinspektionen den 27 mars 2026 att förelägga Sundsvalls kommun att senast den 28 september 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande extra anpassning och särskilt stöd samt åtgärdande arbete för trygghet, studiero och kränkande behandling.

Skolinspektionen har nu i aktuellt ärende, utifrån huvudmannens redovisning samt en begärd komplettering, tagit ställning till om Sundsvalls kommun har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar och anmälan om utredningsbehov av särskilt stöd

Av huvudmannens redovisning framkommer att skolan vid två tillfällen gått igenom skollagens bestämmelser och repeterat skolans rutiner kring extra anpassningar och särskilt stöd och lärares skyldighet att anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd med samtlig personal.

Huvudmannen har bifogat ett bildspel och en beskrivning av skolans rutiner kring lärarnas och elevhälsans arbete med extra anpassningar och särskilt stöd, samt en manual och stödstruktur för skolans arbete med att dokumentera extra anpassningar i elevernas individuella studieplaner. Det framgår även att skolan avser att genomföra ett fortsatt utvecklingsarbete kring extra anpassningar under innevarande läsår.

Huvudmannen redovisar vidare att rektorn, biträdande rektorn och skolans elevhälsa vid höstterminens start analyserat elevernas kunskapsresultat för vårterminen 2026 för att identifiera om det finns elever som kan vara i behov av särskilt stöd och som därmed behöver anmälas till rektorn.

Analysen har varit en grund för dialog mellan elevhälsan och lärarna kring arbetet att skyndsamt intensifiera extra anpassningar eller utreda elevers behov av särskilt stöd.

Huvudmannen redovisar att under perioden 13 april–21 september 2026 har en elev anmälts för utredningsbehov av särskilt stöd och datum för när en utredning har inletts för eleven.

Utvärdering av åtgärdsprogram och nytt beslut om åtgärdsprogram

Huvudmannen redovisar att två åtgärdsprogram har utvärderats under perioden 13 april–21 september 2026. I ett av fallen har eleven slutat på skolan. I det andra fallet har beslut om att utarbeta nytt åtgärdsprogram fattats och åtgärdsprogrammet har bifogats huvudmannens redovisning.

Av åtgärdsprogrammet framgår bland annat datum för när åtgärdsprogrammet har beslutats, datum för när åtgärdsprogrammet kommer att utvärderas nästa gång och vem som är ansvarig. Huvudmannen har uppgett att åtgärdsprogrammet har förmedlats till elevens vårdnadshavare skriftligen.

Beslut om särskilda stödåtgärder i form av anpassad studiegång

I det åtgärdsprogram som bifogats huvudmannens redovisning framkommer att beslut om särskilda stödåtgärder i form av anpassad studiegång fattats. Av åtgärdsprogrammet framgår mellan vilka tider eleven kommer gå i skolan samt vilka ämnen som prioriteras. I åtgärdsprogrammet framkommer dock ingen information om i vilka ämnen eller i vilken omfattning avvikelser sker från den timplan eller de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen. Beslutet saknar även en klagörande motivering utifrån rekvisitet att beslut om anpassad studiegång enbart får fattas om det särskilda stödet inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, samt en hänvisning till 3 kap. 12 § skollagen.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Av 3 kap. 7 § skollagen följer att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Om en utredning visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska bland annat behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå, när åtgärderna ska följas upp och utvärderas samt vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen.

Enligt 3 kap. 12 § skollagen får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen om det särskilda stödet för en elev inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens

behov och förutsättningar. I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen.

Enligt 10 kap. 13 § skollagen i dess lydelse före den 1 juli 2026¹ ska läraren i årskurs 1–5 en gång per läsår i en skriftlig individuell utvecklingsplan sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna i årskurs 6 och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Av förarbetena framgår att stöd i form av extra anpassningar ska dokumenteras i den skriftliga individuella utvecklingsplanen, i de fall det föreligger en skyldighet att upprätta en sådan (prop. 2013/14:160 s. 32).

Av 29 kap. 10 § skollagen framgår att i ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild tillämpas bland annat 31 och 32 §§ förvaltningslagen (2017:900). Enligt förarbetena gäller paragrafen bland annat när beslut fattas i ärenden om särskilt stöd (prop. 2009/10:165 s. 928).

Av 31 och 32 §§ förvaltningslagen framgår att det för varje skriftligt beslut ska finnas en handling som visar bland annat dagen för beslutet och vad beslutet innehåller. Ett beslut som kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt ska innehålla en klargörande motivering, om det inte är uppenbart obehövligt. En sådan motivering ska innehålla uppgifter om vilka föreskrifter som har tillämpats och vilka omständigheter som har varit avgörande för myndighetens ställningstagande.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med särskilda stödåtgärder i form av anpassad studiegång. Av redovisningen framkommer visserligen att beslut om särskilda stödåtgärder i form av anpassad studiegång fattas inom ramen för ett åtgärdsprogram, men det framkommer inte vilka avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen som beslutet innebär. Beslutet saknar även en klargörande motivering, inklusive en hänvisning till 3 kap. 12 § skollagen. Detta utgör brister. Anpassad studiegång är en ingripande åtgärd som kan få stor betydelse för en elevs framtida skolgång, varför det är viktigt att beslutet uppfyller skollagens och förvaltningslagens krav på ett beslut.

¹ 10 kap. 13 § skollagen har en ny lydelse sedan den 1 juli 2026 genom lag SFS 2025:729. Av övergångsbestämmelserna framgår att lagen i dess nya lydelse tillämpas för första gången på utbildning som bedrivs efter den 30 juni 2028.

I övriga delar framkommer inte annat än att Sundsvalls kommun har följt Skolinspektionens föreläggande kring extra anpassningar och särskilt stöd och att tidigare konstaterade brister är avhjälpna.

Val av ingripande

Skolinspektionen får tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Sundsvalls kommuns verksamhet vid Lucksta skola årskurs 4–6 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller beslut om anpassad studiegång. Utredningen visar emellertid att bristen enbart gäller ett beslut. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Sundsvalls kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Ordningsstörande beteende

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan har aktualiserat och vidareutvecklat rutiner för dokumentation kring ordningsstörande beteende. Huvudmannen har bifogat skolans handlingsplan för normbrytande beteende och en blankett för utredning av ordning, olämpligt uppträdande eller allvarlig förseelse. Av dokumentationen framkommer att elev, vårdnadshavare, mentor och elevhälsan deltar i utredningen samt att rektorn fattar beslut om åtgärder.

Huvudmannen redovisar att det är två elever som utretts för ordningsstörande beteende under perioden 13 april–21 september 2026. Utredningar för båda eleverna är bifogade huvudmannens redovisning. Av utredningarna framkommer att elev, elevernas vårdnadshavare och elevhälsan deltagit i utredningarna. Det framkommer vidare att rektorn fattat beslut om åtgärder. En utredning om särskilt stöd har aktualiserats för en av eleverna.

Huvudmannen redovisar vidare att de elever som vid tiden för Skolinspektionens besök i januari 2026 uppgavs ha ett upprepat ordningsstörande beteende i dagsläget inte bedöms ha ett sådant beteende, varför någon utredning om upprepat ordningsstörande beteende inte aktualiserats för dessa elever.

Rättslig reglering

Enligt 5 kap. 9–10 §§ skollagen ska rektorn se till att saken utreds om en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § skollagen är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. Med utgångspunkt i vad som har framkommit vid utredningen ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att Sundsvalls kommun har följt Skolinspektionens föreläggande och att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Kränkande behandling**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Skolinspektionen förelade i punkt 6 i beslut den 27 mars 2026 huvudmannen att vid minst ett tillfälle innan den 11 maj 2026 informera samtlig personal om skollagens bestämmelser kring anmälan, utredning och åtgärder vid kränkande behandling. Huvudmannen redovisar att denna information genomförts den 30 april 2026. Det bildspel som användes vid informationsinsatsen har bifogats huvudmannens redovisning.

Skolinspektionen förelade vidare i punkt 7 och 8 i beslut den 27 mars 2026 Sundsvalls kommun att se till att samtliga händelser av kränkande behandling anmäls, utreds samt att åtgärder vidtas för att förhindra fortsatt kränkande behandling.

Den 12 augusti 2026 skickade Skolinspektionen information till Sundsvalls kommun och rektorn vid Lucksta skola med anledning av ändringar i skollagen avseende skyldigheten att anmäla kränkande behandling.

Rättslig reglering

Riksdagen beslutade den 9 juni 2026 om en ändring av skollagens bestämmelser om personalens skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder vid händelser av kränkande behandling i 6 kap. 10 och 10 a §§ (se prop. 2025/26:196, bet. 2025/26:UbU25, rskr. 2025/26:332). Lagändringen trädde i kraft den 1 augusti 2026 utan övergångsbestämmelser och innebär att personalens skyldighet att anmäla kränkande behandling till rektorn ändrats till en skyldighet att informera rektorn om

sådan behandling. Skyldigheten att informera, utreda och vidta åtgärder begränsas vidare till situationer där personalen får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för allvarlig eller upprepad kränkande behandling. Av 1 kap. 1 § tredje stycket regeringsformen och 5 § första stycket förvaltningslagen följer att en myndighet endast får vidta åtgärder som har stöd i rättsordningen (den s.k. legalitetsprincipen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har följt Skolinspektionens föreläggandepunkt 6 i beslut den 27 mars 2026. Föreläggandet innebar att vid minst ett tillfälle innan den 11 maj 2026 informera samtlig personal om skollagens bestämmelser kring anmälan, utredning och åtgärder vid kränkande behandling.

Skolinspektionen bedömer att myndighetens förelägganden i punkt 7 och 8 i beslut den 27 mars 2026 inte har stöd i de nya bestämmelserna i skollagen. Legalitetsprincipen innebär att förelägganden ska ha stöd i gällande bestämmelser, inte bara när beslutet med föreläggandet meddelas utan under hela den tid som föreläggandet löper, det vill säga fram till redovisningstidpunkten. Skolinspektionen prövar därför inte om Sundsvalls kommun har följt myndighetens föreläggande i denna del.

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det rör kränkande behandling.

Utredaren Anna Karlsson har varit föredragande i ärendet.

På Skolinspektionens vägnar

X Ellen Kalman

Beslutsfattare

Signerat av: Ellen Kalman